

Recenzia na film *Slůžka* • Zobrazil Milan Ondřík v seriáli *Iveta* postavu geja autenticky? • Filmová teoretička Eva Filová hovorí o prvom slovenskom filmovom coming oute • Ako sa vyvinul queer film za posledných niekoľko rokov? • Rozhovory s režisérkou *Slůžky* Marianou Čengel Solčanskou, režisérom filmu *Prvý slovenský PRIDE* Romanom Stráňaiom, režisérkou filmu o česko-slovenskej ballroom kultúre Ivanou Hucikovou, režisérom seriálu o queer intimite Matúšom Krajňákom • Ako seriál *The Last of Us* priniesol najkrajší príbeh o gej láske • Asexuálne klišé vo filmoch a seriáloch

Magazín QYS

Štvrťročník – magazín

Ročník ôsmy

Číslo 1/2023

Vydané 3. 4. 2023

ISSN 2453-9023

EV 5428/16

Šéfredaktor

Andrej Kuruc

Vedúci vydania

Marek Hudec

Redakčná rada

Marek Hudec

Dominika Chrastová

Jakub Kováč

Róbert Pakan

Ria Gehrlerová

Ďalší redaktori a redaktorky

Veronika Valkovičová

Matej Uhlár

Kristián Lazarčík

Kristína Aschenbrennerová

Kristína Gyuríková

Sia Bajtek

Tonie Thimble

David Benedek

Jaro Hochel

Alexandra Tamásová

Sabrina Katonoff

Richard L. Kramár

Jazyková korektúra

Zuzana Andrejco Ferusová

Grafické spracovanie

Lukáš Beňo

Titulná fotografia s Jakubom

Spevákom

Jakub Kováč

Web

qys.sk

Facebook

MagazínQYS

Vydavateľ

Nomantinals, o. z.,

Višňová 5, 831 01 Bratislava

IČO: 42182603

Kontakt: info@nomantinals.sk

Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu umenia. Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedný NOMANTINELS.

Obsah

6 Komentár: Čas plynie na Slovensku naozaj svojsky

8 Režisérka Slúžky: S nápadom na lesbický vzťah prišiel Milan Lasica

13 Recenzia: Film Slúžka erotiku medzi dvomi ženami netabuizuje, ani z nej nerobí fetiš

17 Queer filmový svet kráča správnym smerom

20 Režisér Roman Stráňai: Cena Inakosti je pre mňa akýsi kompas, ktorý mi hovorí, že sa uberám správnym smerom

25 Milan Ondřík ako „mačo gej“ sa síce nevie bozkávať, no inak pôsobí v seriáli Iveta autenticky

29 Filmová teoretička Eva Filová: Prvý slovenský filmový coming out sme zažili až v 90. rokoch

34 V známom sci-fi horore hrajú významnú úlohu rastliny. Reflektujú queer život

39 Jeden z najkrajších gej príbehov priniesol postapokalyptický seriál o zombies

42 Režisérka Ivana Hucíková: Je dôležité, aby queer témy prinášali ľudia, ktorí ich reálne zažívajú

49 Je alebo nie je SpongeBob asexuál? Prekonajme kliše súvisiace s asexualitou

52 Seriálmi o queer živote zaujal Matúš Krajňák v zahraničí: V Londýne sa mi o identite hovorí slobodnejšie

58 Keď toxický fandom nerešpektuje objavovanie vlastnej identity

61 Keď Harley stretla Ivy: Queer postavy v animovaných seriáloch

64 Transhammer: Ako hra pomáha LGBTI+ ľuďom objavovať svoju identitu

69 Performerka Error Fatale: Burleska ma naučila pracovať s trémou

74 Fräulein, časť druhá: Fräulein vo vani

78 Mločina: 8. časť

Editoriál šéfredaktora

V novom čísle *Magazínu QYS* sa venujeme queer filmu. Je to pre nás dôležité médium, ktoré aj podľa prieskumu Iniciatívy Inakosť mnohým LGBTI+ mladým ľuďom poskytuje prvé informácie o orientácii a identite, a obrazy a príbehy, s ktorými sa prvýkrát vedia stotožniť. Aj za socializmu to boli práve filmy, ktoré prinášali queer ľuďom radosť a pocit zmyslu, že nie sú sami na svete. Sám som sa utvrdil vo svojej orientácii, keď som ako dvanásťročný videl nemecký film *Coming out* od režiséra Heintera Carowa. Paradoxne to bolo na Dvojke, a hoci práve verejnoprávne média by mali byť k dispozícii všetkým, sprístupňujú v súčasnosti takýto obsah minimálne a nedávajú vo svojom vysielaní našej menšine pravidelný priestor. Film je napriek tomu ostrovčekom slobody vyjadrovania, možnosťou konfrontácie so spoločenskými postojmi a vnútorným tlakom queer ľudí.

Práve snahy zaviesť zákazy informácií o LGBTI+ identitách pre mladých ľudí pod 18 rokov, ktoré sú neustále v slovenskom parlamente, sa pokúšajú o autokratickú cenzúru a diktovanie toho, aké informácie môže dostať mladý človek. Došlo by tak k diskriminácii LGBTI+ ľudí a samozrejme k porušeniu mnohých ľudskoprávných dohôd, ktoré sa tak ťažko vydobýjali. Ja však verím, že film a seriály sú natoľko silným médiom, že týmto atakom odolajú – tak ako to bolo aj za komunizmu.

V prvom jarnom čísle *Magazínu QYS* vám teda prinášame pestrú zbierku rozhovorov z oblasti filmu či televíznej produkcie, ako aj recenzií a esejí. Predstavíme Romana Stráňaja, ktorý získal Cenu Inakosti za dokumentárny film *Prvý slovenský PRIDE*. Známa slovenská režisérka Mariana Čengel Solčanská priblížila svoj najnovší film *Slúžka* s motívom ľúbostného vzťahu medzi dvomi ženami. Podaný je citlivo, nestereotypne, tak ako to horí recenzia Kristiána Lazarčika.

Dominika Chrastová vypovedala Ivanu Hucíkovú, ktorá sa vo svojej tvorbe zaoberá kultúrou ballroom a jej príspevku do života LGBTI+ ľudí. Porozprávali sme sa s filmovou historičkou a autorkou publikácie *Eros, sexus, gender* Evou Filovou o tom, že práve študentské filmy sa najviac zaoberajú queer tematikou – veď aj prvý coming out sa objavil v Adáskovej školskej poviedke *Vášeň*. V ďalšom príspevku priniesla Dominika Chrastová kritickú reflexiu stvárnenia postavy geja, v podaní Milana Ondříka, v seriáli *Iveta*. Marek Hudec sa porozprával s Matúšom Krajňákom o tom, ako sa mu tvorí ako migrantovi v Anglicku a o jeho seriáli *Sexfluencing*. Prinášame tiež prehľad queer postáv v animovaných filmoch od Zuzky Jakubkovej, recenziu epizódy seriálu *The Last of Us* a recenziu filmu *Annihilation*, v ktorej Richard. L. Kramár prirovnáva životy queer postáv k prežívaniu rastlín. Tak vám prajem veľa príjemných pocitov pri ich čítaní a veľa nádeje v období, keď ju potrebujeme ako obloha dúhu.

Andrej

